

Povezani z človeško družino

(Fr. James Smith)

Zakoni Druge Mojzesove knjige in Jezusovi zakoni postavljajo strukturo človeškega sobivanja. To je iz istega razloga, kot je filozof Alfred North Whitehead zapisal: »Uglašeni smo na koordinate, ki se širše kot naša osebnost.« Spoštovanja vredno količina filozofije, psihologije in teologije vsebuje ta preprosti stavek.

Glede na to, da je vsaka stvar odvisna od vsega ostalega v vesolju, pomeni, da je vse razporejeno v neko mrežo. Vsako mesto je toliko stopinj zemljepisne širine in zemljepisne dolžine; severno od enega mesta in zahodnejše od drugega. Enako velja za dežele, verstva, restavracije in mikrobe. Vsaka posamezna stvar je enota v sebi in je tudi v odnosu do okolice. Neka stvar pravzaprav ni prava, če ni v razmerju do drugih stvari, iztrgana iz konteksta. Vsaka stvar prihaja iz konteksta.

Čeprav je to enako res za vsakega človeka, se filozof (Whitehead) in mi zanimamo najprej predvsem za človeka. Samo človeška bitja imajo osebnost, samo človeška bitja se zavedajo sama sebe; samo človeška bitja se zavedajo, da so v razmerju, da imajo koordinate.

Naša prva stvarna koordinata je naše telo. Naša koža nas ločuje od vsega drugega; naši čuti dovoljujejo drugim bitjem, da se nas dotaknejo. Toda samo naš duh lahko prevede to stvarno srečanje in ga razloži kot človeško izkušnjo.

Naša prva osebna koordinata smo mi, sami sebi. Mi smo edina stvaritev, ki lahko stoji izven sebe in lahko se bolj ali manj opazujemo, lahko se imamo radi ali se sovražimo; lahko se izboljšamo ali pa pustimo, da se zdrobimo.

Veliko ljudi je, ki so natančno uglašeni na te koordinate osebnosti. Vse svoje življenje zaznavajo preko svoje osebne perspektive. V vsakem položaju se vprašajo: Kaj želim, kaj potrebujem, kaj imam rad, kaj upam, kaj moram

narediti, kaj lahko moja država naredi zame, kako mi lahko moja družina pomaga, kako lahko uspem, postanem bogat, slaven, dobim povišico, srečam soproga?

Vsakdo izmed nas mora na življenje včasih tako pogledati. To je stvar osebnega preživetja in najprej smo dolžni skrbeti za svoja lastna telesa, misli, čustva, duha, sami zase. Toda to je samo osebno preživetje. Da bi človek postal popolnoma človeški, moramo razširiti svoje koordinate čez sebe. Če nam potres na Japonskem, epidemija v Gani, suša v Indiji nič ne pomenijo, se razčlovečujemo. Če nas lačni otroci, trpinčeni odrasli, žalujoče vdove, brezdomci in bolne mačke ne ganejo, smo manj človeški.

Whitehead je rekel: »Naše koordinate so širše kot naše lastne osebnosti.« Naša prva zunanja koordinata je naš bližnji, tisti, ki nam je najbližji fizično, čustveno, preko pogodbe ali preko zaveze; po izbiri ali po nujnosti. Naša življenje se poveča z vsakim, za kogar skrbimo, nas skrbi zanj, se zanimamo, ga ljubimo ali sovražimo.

Družbene koordinate obogatijo in potrdijo človekovo usodo; družina, Cerkev, klub ali država. Ta združenja nas utemeljijo v družbi, nas postavijo v varna okolja, nas privežejo na domača okolja, podpirajo naša prizadevanja in usmerjajo naše bivanje v svetu.

Naša zadnja koordinata je Bog. Bog je glavni arhitekt, ki je ustvaril vesolje, usmeril njegove koordinate ter postavil vsako stvar v prostor in čas. Bog vsako izmed stvaritev vzdržuje, da obstane. Bog je ljubezen, ki premika sonce in zvezde; Bog je zvezda danica, ki usmerja vse gibanje, magnetni pol, ki privlači vse stvari. Bog je naš osebni kompas, ki koordinira naša potovanja skozi življenje.

vir: <http://celebrationpublications.org>

prevod: p. Bogdan Rus OFM